

การเปิดรับสื่อทางวิทยุและความต้องการรายการวิทยุ เพื่อการศึกษาออกโรงเรียน
ของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมปลายของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ

จังหวัดลำปาง

นายสมหวัง พลรักดี

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาการศึกษานอกโรงเรียน

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-675-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016649

11442231

THE EXPOSURE TO NON-FORMAL EDUCATION RADIO AND THE DESIRED PROGRAMS
OF THE DISTANCE STUDENTS OF NON-FORMAL EDUCATION CENTRE,
LAMPANG PROVINCE

Mr. Somwang Polrakdee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-577-675-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปิดรับสื่อทางวิทยุและความต้องการรายการวิทยุ
เพื่อการศึกษาออกโรงเรียนของนักศึกษาทางไกลระดับ
มัธยมปลายของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคเหนือ
จังหวัดลำปาง

โดย

นายสมหวัง พลรักดี

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะเวทิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์บำรุงสุข สีหอำไพ)

..... (อาจารย์ที่ปรึกษา)
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะเวทิน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัทณี เขยจรรยา)

มีหนังสือฉบับนี้เพื่อแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของงานวิจัยที่ดำเนินการโดยคณะผู้วิจัย

สมหวัง พลรักดี : การเปิดรับสื่อทางวิทยุและความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษา
นอกโรงเรียนของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมปลายของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ
จังหวัดลำปาง (THE EXPOSURE TO NON-FORMAL EDUCATION RADIO AND THE
DESIRED PROGRAMS OF THE DISTANCE STUDENTS OF NON-FORMAL EDUCATION
CENTRE, LAMPANG PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประมะ สตะเวทิน, 149 หน้า

ISBN 974-577-675-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทางวิทยุเพื่อศึกษานอกโรงเรียน
และความต้องการรายการวิทยุเพื่อศึกษานอกโรงเรียนของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมปลายในเขต
อำเภอเมือง และนอกเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาทางไกลในเขต
อำเภอเมือง 180 คน นอกเขตอำเภอเมือง 51 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม
ส่วนการวิเคราะห์ใช้ค่าร้อยละและไคแอสควร์ ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษาทางไกลในเขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมือง ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเปิดรับ
สื่อทางวิทยุ โดยเลือกรับฟังรายการจากหนังสือคู่มือแจ้งรายการ โดยมีจุดมุ่งหมายในการรับฟังวิทยุเพื่อ
ความรู้ หลายๆวัน ฟังครั้ง และชอบฟังข่าวในประเทศ

นักศึกษาทางไกลในเขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมือง มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ
แตกต่างกันในด้านจุดมุ่งหมายของการรับฟังรายการวิทยุและรายการประเภทความรู้ที่ชอบฟัง

นักศึกษาทางไกลในเขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมือง มีความต้องการรายการวิทยุ
เพื่อศึกษานอกโรงเรียนแตกต่างกัน ในด้านความต้องการเกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ความต้องการ
ด้านเนื้อหาเรื่องสุขภาพอนามัย ตลอดจนรูปแบบและวิธีเสนอรายการเพื่อศึกษานอกโรงเรียน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SOMWANG POLRAKDEE : THE EXPOSURE TO NON-FORMAL EDUCATION RADIO AND THE DESIRED PROGRAMS OF THE DISTANCE STUDENTS OF NON-FORMAL EDUCATION CENTRE, LAMPANG PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSOCT.PROF. PARAMA SATAWEDIN, Ph.D. 149 PP. ISBN 974-577-675-3

The objectives of this study were to examine the exposure to Non-Formal Education Radio and the desired programs of the distance students in Amphur Muang and other districts of Non-Formal Education Centre, Lampang province. One hundred and eighty subjects in Amphur Muang and fifty one subjects in other districts were randomly selected for the study. Questionnaires were used to collect the data. Percentage and chi-square were used for data analysis.

The results of the study were as follows:

Most of the distance students living in and out of Amphur Muang selected the radio programs from program handbooks. The listening purpose was to seek for knowledge. The listening frequency was "many days a time." They preferred to listen to domestic news.

The listening habits of the distance students living in and out of Amphur Muang were different in listening purposes and types of knowledge programs.

The demands for educational radio programs of the distance students living in and out of Amphur Muang were different in commercial and civil laws program and health program. Their demands were also different in the formats and the techniques of presentation of the programs.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร. ประมะ
สตะเวทิน เป็นผู้ให้แนวคิดและพร้อมทั้งให้ความกรุณา รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่ท่านได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และ
ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์

นอกจากนี้ การทำวิทยานิพนธ์ยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์
พีชนี เขยจรรยา และอาจารย์ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ ช่วยกรุณาให้คำแนะนำทางด้าน
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ บำรุงสุข สีหอำไพ
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์
ประสาทวิชาความรู้ อบรมสั่งสอน รวมทั้งให้ความเมตตาช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จน
การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้

นายสมหวัง พลรักดี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ปัญหาในการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อจำกัดของการวิจัย	8
คำจำกัดความของการวิจัย	8
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย	9
2 ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ทฤษฎีด้านการสื่อสาร	10
กระบวนการสื่อความหมายในการสอนและการเรียน	11
แนวความคิดและทฤษฎีของการสื่อสารในชนบท	12
บทบาทของสื่อมวลชนในการให้ความรู้	12

บทที่	หน้า
กระบวนการเรียนรู้.....	16
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	22
เครื่องมือรวบรวมข้อมูล.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
4 ผลการวิจัย.....	25
ผลการวิจัยพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทางวิทยุของนักศึกษา ทางไกลในเขตอำเภอเมือง และนอกเขตอำเภอเมือง...	29
ผลการวิจัยความต้องการด้านเนื้อหารายการวิทยุ เพื่อ การศึกษานอกโรงเรียนของนักศึกษาทางไกลในเขตอำเภอ เมือง และนอกเขตอำเภอเมือง.....	77
ผลการวิจัยความต้องการรูปแบบวิธีเสนอรายการวิทยุ เพื่อ การศึกษานอกโรงเรียนของนักศึกษาทางไกลในเขตอำเภอ เมือง และนอกเขตอำเภอเมือง.....	106
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	117
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก ก.....	134
ภาคผนวก ข.....	144

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงกลุ่มตัวอย่างใน เขตอำเภอเมือง และนอกเขตอำเภอเมือง...	25
2	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างใน เขตอำเภอเมือง และนอกเขต อำเภอเมือง จำแนกตามเพศ.....	26
3	แสดงกลุ่มตัวอย่างใน เขตอำเภอเมือง และนอกเขตอำเภอเมือง จำแนกตามอายุ.....	26
4	แสดงกลุ่มตัวอย่างใน เขตอำเภอเมือง และนอกเขตอำเภอเมือง จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	27
5	แสดงกลุ่มตัวอย่างใน เขตอำเภอเมือง และนอกเขตอำเภอเมือง จำแนกตามอาชีพ.....	27
6	แสดงกลุ่มตัวอย่างใน เขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมือง จำแนกตามระดับรายได้ (ต่อปี).....	28
7	แสดง เครื่องรับวิทยุของนักศึกษาใน เขตอำเภอเมือง และนอก เขตอำเภอเมือง	28
8	แสดงถิ่นอาศัยกับวิธีเลือกฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	29
9	แสดง เพศกับวิธีเลือกฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	30
10	แสดงอายุกับวิธีเลือกฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	31
11	แสดงอาชีพหลักกับวิธีเลือกฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	32
12	แสดงอาชีพรองกับวิธีเลือกฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	33
13	แสดงรายได้กับวิธีเลือกฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	34
14	แสดงถิ่นอาศัยกับจุดหมายในการฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	35
15	แสดง เพศกับจุดหมายในการฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	36
16	แสดงอายุกับจุดหมายในการฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	37

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	แสดงอาชีพหลักกับจุดหมายในการฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	38
18	แสดงอาชีพรองกับจุดหมายในการฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	39
19	แสดงรายได้กับจุดหมายในการฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษา.....	40
20	แสดงถิ่นอาศัยกับการรับฟังรายการวิทยุ.....	41
21	แสดงเพศกับการรับฟังรายการวิทยุ.....	42
22	แสดงอายุกับการรับฟังรายการวิทยุ.....	43
23	แสดงอาชีพหลักกับการรับฟังรายการวิทยุ.....	44
24	แสดงอาชีพรองกับการรับฟังรายการวิทยุ.....	45
25	แสดงรายได้กับการรับฟังรายการวิทยุ.....	46
26	แสดงถิ่นอาศัยกับสถานที่รับฟังรายการวิทยุ.....	47
27	แสดงเพศกับสถานที่รับฟังรายการวิทยุ.....	48
28	แสดงอายุกับสถานที่รับฟังรายการวิทยุ.....	49
29	แสดงอาชีพหลักกับสถานที่รับฟังรายการวิทยุ.....	50
30	แสดงอาชีพรองกับสถานที่รับฟังรายการวิทยุ.....	51
31	แสดงรายได้กับสถานที่รับฟังรายการวิทยุ.....	52
32	แสดงถิ่นอาศัยกับการทำงานอย่างอื่นขณะฟังรายการวิทยุ.....	53
33	แสดงเพศกับการทำงานอย่างอื่นขณะฟังรายการวิทยุ.....	54
34	แสดงอายุกับการทำงานอย่างอื่นขณะฟังรายการวิทยุ.....	54
35	แสดงอาชีพหลักกับการทำงานอย่างอื่นขณะฟังรายการวิทยุ.....	55
36	แสดงอาชีพรองกับการทำงานอย่างอื่นขณะฟังรายการวิทยุ.....	56
37	แสดงรายได้กับการทำงานอย่างอื่นขณะฟังรายการวิทยุ.....	57
38	แสดงถิ่นอาศัยกับรายการบันเทิงที่ชอบฟัง.....	58
39	แสดงเพศกับรายการบันเทิงที่ชอบฟัง.....	59
40	แสดงอายุกับรายการบันเทิงที่ชอบฟัง.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
41	แสดงอาชีพหลักกับรายการบัน เทิงที่ชอบฟัง.....	61
42	แสดงอาชีพรองกับรายการบัน เทิงที่ชอบฟัง.....	62
43	แสดงรายได้กับรายการบัน เทิงที่ชอบฟัง.....	63
44	แสดงถิ่นอาศัยกับการรับฟังข่าว.....	64
45	แสดงเพศกับการรับฟังข่าว.....	65
46	แสดงอายุกับการรับฟังข่าว.....	66
47	แสดงอาชีพหลักกับการรับฟังข่าว.....	67
48	แสดงอาชีพรองกับการรับฟังข่าว.....	68
49	แสดงรายได้กับการรับฟังข่าว.....	69
50	แสดงถิ่นอาศัยกับรายการประเภทความรู้ที่ชอบฟัง.....	70
51	แสดง เพศกับรายการประเภทความรู้ที่ชอบฟัง.....	71
52	แสดงอายุกับรายการประเภทความรู้ที่ชอบฟัง.....	72
53	แสดงอาชีพหลักกับรายการประเภทความรู้ที่ชอบฟัง.....	74
54	แสดงอาชีพรองกับรายการประเภทความรู้ที่ชอบฟัง.....	75
55	แสดงรายได้กับรายการประเภทความรู้ที่ชอบฟัง.....	76
56	แสดงถิ่นอาศัยกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมายอาญา.....	77
57	แสดง เพศกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมายอาญา.....	78
58	แสดงอายุกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมายอาญา.....	79
59	แสดงอาชีพหลักกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้าน กฎหมายอาญา.....	79
60	แสดงอาชีพรองกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้าน กฎหมายอาญา.....	80
61	แสดงรายได้กับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมายอาญา.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
62	แสดงถิ่นอาศัยกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์.....	82
63	แสดง เพศกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์.....	83
64	แสดงอายุกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์.....	84
65	แสดงอาชีพหลักกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์.....	85
66	แสดงอาชีพรองกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์.....	86
67	แสดงรายได้กับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์.....	87
68	แสดงถิ่นอาศัยกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านสุขภาพ อนามัย.....	88
69	แสดง เพศกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านสุขภาพอนามัย.....	89
70	แสดงอายุกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านสุขภาพอนามัย.....	90
71	แสดงอาชีพหลักกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านสุขภาพ อนามัย.....	91
72	แสดงอาชีพรองกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านสุขภาพ อนามัย.....	92
73	แสดงรายได้กับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านสุขภาพอนามัย.....	93
74	แสดงถิ่นอาศัยกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้าน เศรษฐกิจ.....	94
75	แสดง เพศกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้าน เศรษฐกิจ.....	95
76	แสดงอายุกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้าน เศรษฐกิจ.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
77	แสดงอาชีพหลักกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้าน เศรษฐกิจ.....	97
78	แสดงอาชีพรองกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้าน เศรษฐกิจ.....	98
79	แสดงรายได้กับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้าน เศรษฐกิจ.....	99
80	แสดงถิ่นอาศัยกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านการ เมือง.....	100
81	แสดง เพศกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านการ เมือง.....	101
82	แสดงอายุกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านการ เมือง.....	102
83	แสดงอาชีพหลักกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านการ เมือง.....	103
84	แสดงอาชีพรองกับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านการ เมือง.....	104
85	แสดงรายได้กับความต้องการ เนื้อหารายการวิทยุด้านการ เมือง.....	105
86	แสดงถิ่นอาศัยกับความต้องการรูปแบบการดำเนินรายการ.....	106
87	แสดง เพศกับความต้องการรูปแบบการดำเนินรายการ.....	107
88	แสดงอายุกับความต้องการรูปแบบการดำเนินรายการ.....	108
89	แสดงอาชีพหลักกับความต้องการรูปแบบการดำเนินรายการ.....	109
90	แสดงอาชีพรองกับความต้องการรูปแบบการดำเนินรายการ.....	110
91	แสดงรายได้กับความต้องการรูปแบบการดำเนินรายการ.....	111
92	แสดงถิ่นอาศัยกับความต้องการรูปแบบการให้ความรู้ทางวิทยุ.....	112
93	แสดง เพศกับความต้องการรูปแบบการให้ความรู้ทางวิทยุ.....	113
94	แสดงอายุกับความต้องการรูปแบบการให้ความรู้ทางวิทยุ.....	113
95	แสดงอาชีพหลักกับความต้องการรูปแบบการให้ความรู้ทางวิทยุ.....	114
96	แสดงอาชีพรองกับความต้องการรูปแบบการให้ความรู้ทางวิทยุ.....	115
97	แสดงรายได้กับความต้องการรูปแบบการให้ความรู้ทางวิทยุ.....	116